

תרגיל 1

1. (א) הוכח ש $(1+x)^n = 1+nx+o(x)$ כאשר $x \rightarrow 0$.

(ב) חשב קירוב של $\sqrt[12]{1.175}$.

(א) ראו מחברת הקורס.

(ב) $\sqrt[12]{1.175} = (1+0.175)^{12} \approx 1+12 \cdot 0.175$ ז"א $\sqrt[12]{1.175} \approx 3.1$

(ג) תרגיל 2

נתונה פונקציה f עי"י $f(x) = e^{\frac{1}{x+1}}$.

מצא תחומי קמירות ותחומי קעירות של הפונקציה f הנתונה להלן וגם נקודות פיתול שלה.

הפונקציה f היא ההרכבה של הפונקציה המעריכית בבסיס e על פונקציה רציונלית. שתהיה גזירות בתחום הגדרתן (בהתאמה). לכן הפונקציה f גזירה ב- $\mathbf{R} - \{-1\}$.

$$\forall x \in (-\infty, -1) \cup (-1, +\infty), f'(x) = \frac{-1}{(x+1)^2} e^{\frac{1}{x+1}}.$$

הפונקציה f' היא מכפלה של פונקציה רציונלית עם הפונקציה f הנ"ל. לכן היא גזירה על $\mathbf{R} - \{-1\}$. מתקיים:

$$\forall x \in (-\infty, -1) \cup (-1, +\infty), f''(x) = \frac{2x+3}{(x+1)^4} e^{\frac{1}{x+1}}.$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow 2x+3 < 0 \Leftrightarrow x < -\frac{3}{2}$$

לכן הפונקציה f קעורה ב- $(-\infty, -\frac{3}{2})$ והיא קמורה ב- $(-\frac{3}{2}, -1)$ וב- $(-1, +\infty)$.

הנגזרת השנייה מתאפסת בנקודה $-\frac{3}{2}$ והסימן שלה משתנה שם. לכן $-\frac{3}{2}$ היא נקודת פיתול של הפונקציה.

תרגיל 3

$$\text{נתון } f(x) = \arctan x + \arctan \frac{1}{x}.$$

1. הוכח שהפונקציה f גזירה על $(0, +\infty)$ וחשב את $f'(x)$.

2. הוכח שלכל $x \in (0, +\infty)$, $\arctan x + \arctan \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2}$.

1. פונקצית ה- \arctan היא פונקציה גזירה על \mathbb{R} והפונקציה $x \mapsto \frac{1}{x}$ גזירה ב- $(0, +\infty)$. לכן

הפונקציה $x \mapsto \arctan \frac{1}{x}$ היא הרכבה של שתי פונקציות גזירות וע"פ משפט על סכום

פונקציות גזירות באותו תחום, הפונקציה f גזירה ב- $(0, +\infty)$.

$$\forall x \in (0, +\infty), f'(x) = \frac{1}{1+x^2} + \frac{-\frac{1}{x^2}}{1+\left(\frac{1}{x^2}\right)} = 0$$

2. כיון שהנגזרת הראשונה של הפונקציה f היא פונקצית האפס, הפונקציה f קבועה על

$(0, +\infty)$. נחשב את ערכה בנקודה אחת: $f(1) = \arctan 1 + \arctan \frac{1}{1} = \frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$.

לכן: $\forall x \in (0, +\infty), \arctan x + \arctan \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2}$.

3. תרגיל 4

חשב את האינטגרל $F(x) = \int x \arcsin x \, dx$.

פתרון ממוחשב (בעזרת Maple). בעבודה ידנית, ניתן לבצע מספר שלבים בבת אחת. מתחילים באינטגרציה בחלקים, אח"כ משתמשים בשיטת ההצבה מספר פעמים. לא לשכוח את הקבוע הממשי C בסוף שורה 10 (אח"כ מדובר רק בהצבה בחזרה).

$$\begin{aligned}
 & \int x \arcsin(x) \, dx \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \int \frac{1}{2} \frac{x^2}{\sqrt{1-x^2}} \, dx \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{2} \int \frac{x^2}{\sqrt{1-x^2}} \, dx \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{2} \int \sin^2 u \, du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{2} \int \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos(2u) \right) \, du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{2} \int \frac{1}{2} \, du - \frac{1}{2} \int -\frac{1}{2} \cos(2u) \\
 & \quad du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} u - \frac{1}{2} \int -\frac{1}{2} \cos(2u) \, du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} u + \frac{1}{4} \int \cos(2u) \, du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} u + \frac{1}{4} \int \frac{1}{2} \cos(u) \, du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} u + \frac{1}{8} \int \cos(u) \, du \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} u + \frac{1}{8} \sin(u) \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} u + \frac{1}{8} \sin(2u) \\
 &= \frac{1}{2} \arcsin(x) x^2 - \frac{1}{4} \arcsin(x) + \frac{1}{4} x \sqrt{1-x^2}
 \end{aligned}$$